

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА **про пожежі та їх наслідки в Україні за 6 місяців 2023 року**

Загальні дані про пожежі

Інститутом державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту проаналізовано інформацію про пожежі за звітний період, що надійшла від територіальних органів ДСНС відповідно до пункту 9 «Інструкції по роботі з Карткою обліку пожежі», затвердженої наказом ДСНС від 16.08.2017 № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».

Так, підрозділами територіальних органів ДСНС упродовж 6 місяців 2023 року в Україні зареєстровано 28 965 пожеж. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року кількість пожеж зменшилася на 41,3 %; збільшення кількості пожеж спостерігається тільки у будинках і спорудах сільськогосподарського призначення (збільшення на 19,2 %).

Унаслідок пожеж загинуло 846 людей, у тому числі 24 дитини; 814 людей отримали травми, у тому числі 81 дитина.

Кількість загиблих унаслідок пожеж зменшилася на 2,9 %; кількість травмованих на пожежах зменшилася на 6,3 %. Кількість дітей і підлітків до 18 років, які загинули внаслідок пожеж, збільшилася на 50,0 %; кількість дітей і підлітків до 18 років, травмованих на пожежах, – збільшилася на 32,8 %.

Матеріальні втрати від пожеж склали 54 млрд 346 млн 392 тис. грн (із них прямі збитки становлять 15 млрд 788 млн 508 тис. грн; побічні – 38 млрд 557 млн 884 тис. грн).

Матеріальні втрати від пожеж зменшилися на 8,7 % (прямі збитки зменшилися на 30,3 %; побічні збитки збільшилися на 4,6 %); кількість знищеного хліба на корені та у валках у порівнянні з минулорічними показниками збільшилася у 3,1 раза (3 076 га проти 1 010 га), кількість знищеного зерна збільшилася на 5,7 % (10 389 тонн проти 9 827 тонн); кількість загиблих свійських тварин зменшилася на 84,2 % (359 гол. проти 2 271 гол.); кількість знищених і пошкоджених транспортних засобів (техніки) зменшилася на 34,4 % (2 532 од. проти 3 858 од.); кількість знищених і пошкоджених будинків (споруд) зменшилася на 31,3 % (14 529 од. проти 21 152 од.); кількість знищених кормів зменшилася на 14,4 % (2 429 тонн проти 2 838 тонн); кількість загиблих птахів зменшилася на 4,2 % (5 274 од. проти 5 507 од.);

Щодня в Україні, в середньому, виникало 160 пожеж, матеріальні втрати від яких склали 300 млн 256 тис. гривень. Кожного дня внаслідок пожеж гинули 5 людей і 5 людей отримували травми, вогнем знищувались або пошкоджувались 80 будівель (споруд) і 14 одиниць техніки.

Прямі збитки від однієї пожежі становили 545 тис. гривень.

Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року*

№ з/п	Назва показників	2023 рік	2022 рік	Тенденція по країні, +/-, у %	% від загальної кількості
Загальні дані про пожежі					
1	Кількість пожеж (од.)	28965	49342	-41,3	-
2	Збитки прямі (тис. грн)	15788508	22659943	-30,3	-
3	Збитки побічні (тис. грн)	38557884	36862657	4,6	-
4	Загинуло людей унаслідок пожеж	846	871	-2,9	-
-	у т.ч. дітей і підлітків до 18 років	24	16	50,0	2,8
5	Загинуло людей унаслідок пожеж у містах	459	461	-0,4	54,3
6	Загинуло людей унаслідок пожеж у селах	387	410	-5,6	45,7
7	Травмовано людей на пожежах	814	869	-6,3	-
-	у т.ч. дітей та підлітків до 18 років	81	61	32,8	10,0
-	у т.ч. у містах	553	609	-9,2	67,90
8	Знищено, пошкоджено будівель і споруд (од.)	14529	21152	-31,3	-
9	Знищено, пошкоджено техніки (од.)	2532	3858	-34,4	-
10	Загинуло людей унаслідок пожеж, на 100 тис. населення	2,1	2,1	0,0	-
11	Кількість пожеж на 10 тис. населення	7,0	11,9	-41,2	-
12	Збитки прямі на 10 тис. населення (тис. грн)	3838,6	5453,0	-29,6	-
13	Кількість пожеж у містах	16211	25909	-37,4	56,0
14	Кількість пожеж у селах	12754	23409	-45,5	44,0
15	Кількість пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль)	1340	2002	-33,1	4,6
-	у т.ч. на підприємствах, в організаціях, закладах	1340	1993	-32,8	4,6
Об'єкти пожеж					
1	Будівлі виробничого призначення	368	648	-43,2	1,3
2	Будівлі об'єктів торгівлі і харчування	329	505	-34,9	1,1
3	Соціально-культурні, громадські та адміністративні споруди	290	454	-36,1	1,0
4	Споруди сільськогосподарського призначення	143	120	19,2	0,5
5	Будинки та споруди житлового призначення	13291	18807	-29,3	45,9
-	у т.ч. житлові будинки	8259	11993	-31,1	28,5
6	Природні екосистеми	124	222	-44,1	0,4
7	Відкриті території	11679	25692	-54,5	40,3
8	Транспортні засоби	1544	1677	-7,9	5,3
9	Інші об'єкти	1197	1217	-1,6	4,2
Причини виникнення пожеж					
1	Підпал	800	778	2,8	2,8
2	Несправність виробничого обладнання	61	32	90,6	0,2
3	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації електроустановок	5044	5054	-0,2	17,4
4	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації печей, ТГ агрегатів та установок	2235	2561	-12,7	7,7
5	Необережне поводження з вогнем	14599	30458	-52,1	50,4
6	Пустощі дітей з вогнем	179	171	4,7	0,6
7	Порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів	1107	1093	1,3	3,8
8	Вибухи, внаслідок бойових дій	2862	7158	-60,0	9,9
9	Інші та невстановлені причини	2078	2037	2,0	7,2

***Примітки:**

- 1) без урахування пожеж, що виникли на об'єктах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.12.03 № 2030 здійснюють їх облік самостійно;
- 2) без урахування пожеж, що виникли на тимчасово окупованих територіях Донецької, Запорізької, Луганської та Херсонської областей і територіях Автономної Республіки Крим та міста Севастополь;

На рисунку 1 наведено основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

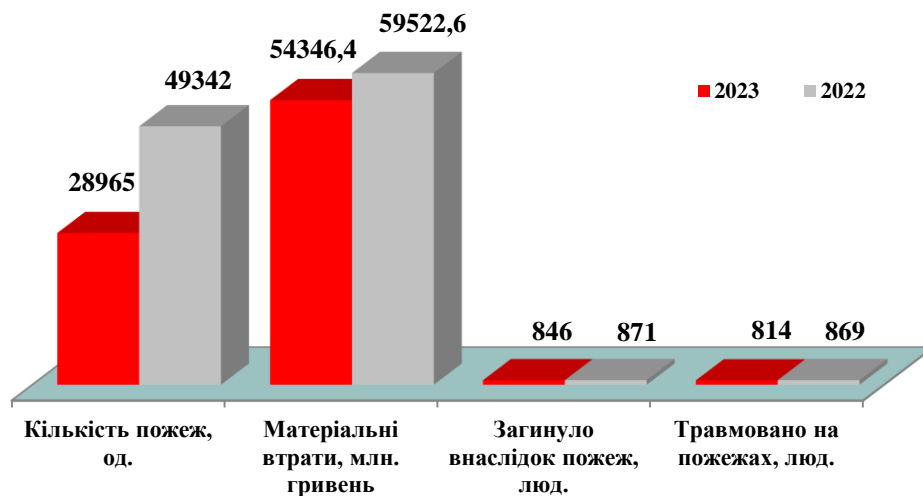

Рисунок 1 – Основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

На рисунку 2 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

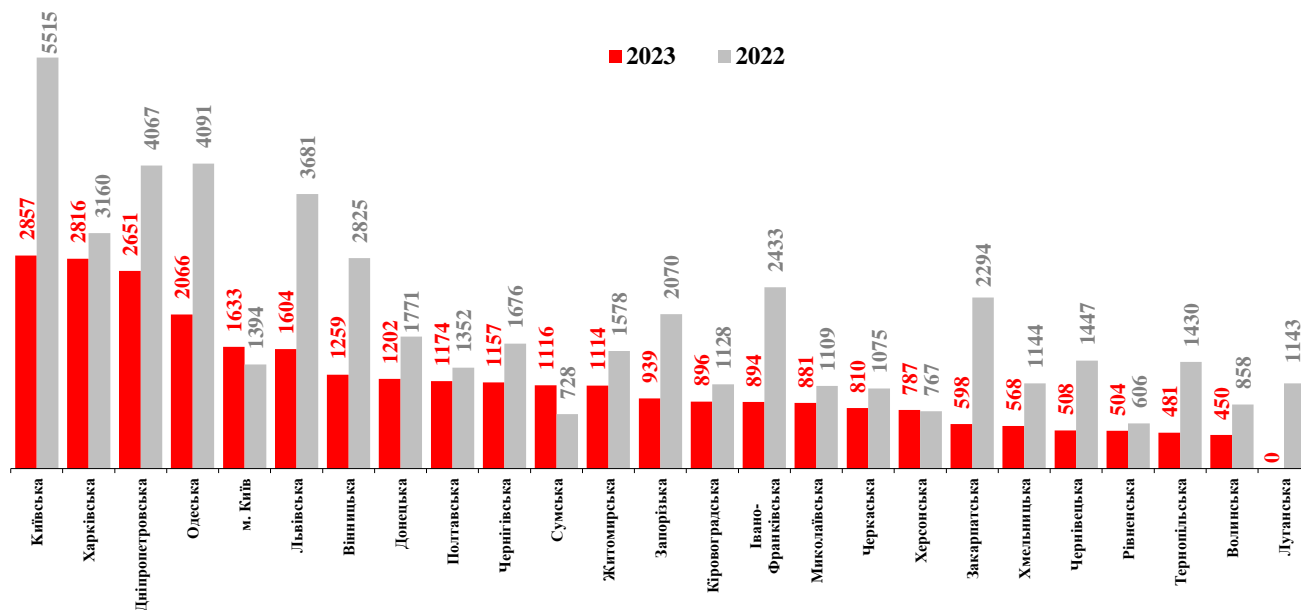

Рисунок 2 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-41,3 %) за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року, їх збільшення зареєстровано у Сумській (+53,3 %), Херсонській (+2,6 %) областях та м. Києві (+17,1 %).

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними

формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних та південних регіонів на захід країни.

Упродовж 6 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС під час гасіння пожеж було врятовано 938 людей (-15,0 % порівняно з аналогічним періодом 2022 року), у тому числі 101 дитина (+4,1 %); крім того, на пожежах врятовано 9 674 будівлі та споруди (-12,5 %), 703 одиниці техніки (-18,9 %); загалом збережено матеріальних цінностей на суму близько 4,8 млрд грн (+21,0 %).

Пожежі у містах (смт) і сільській місцевості

Упродовж 6 місяців 2023 року у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України (далі – у містах) зареєстровано 16 211 пожеж, що становить 56,0 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом минулого року їх кількість зменшилася на 37,4 %.

За загального зменшення кількості пожеж у містах, їх збільшення зареєстровано Сумській (+34,9 %) області та м. Києві (+17,1 %).

Питома вага пожеж у містах перевищує середнє значення по державі у 6 областях України (таблиця 2).

Таблиця 2 – Области України, в яких питома вага пожеж у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Запорізька	774	1533	82,4
2	Донецька	958	1400	79,7
2	Дніпропетровська	1958	2817	73,9
3	Херсонська	489	490	62,1
4	Сумська	668	495	59,9
5	Миколаївська	508	642	57,7
6	Харківська	1624	2374	57,7
Всього по Україні:		16211	25909	56,0

Унаслідок пожеж у містах загинуло 459 людей (-0,4 %), що становить 54,3 % від загальної кількості загиблих; травмовано 553 людини (-9,2 %), що становить 67,9 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у містах склала – 8, у 2022 році загинуло 5 дітей; травмовано на пожежах у містах – 50 дітей, у 2022 році травмовано 32 дитини.

Прямі збитки від пожеж у містах зменшилися на 22,0 % та склали 11 млрд 916 млн 502 тис. грн, що становить 75,5 % від загальної кількості прямих збитків.

Упродовж 6 місяців 2023 року у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів України (далі – у селах) зареєстровано 12 754 пожежі, що становить 44,0 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 45,5 %.

За загального зменшення кількості пожеж у селах, їх збільшення зареєстровано у Сумській (+92,3 %), Харківській (+51,7 %) та Херсонській (+7,6 %) областях.

Питома вага пожеж у селах перевищує середнє значення по державі у 16 областях України (таблиця 3).

Таблиця 3 – Области України, в яких питома вага пожеж у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Рівненська	363	415	72,0
2	Полтавська	747	822	63,6
3	Волинська	283	541	62,9
4	Київська	1729	2645	60,5
5	Тернопільська	291	1012	60,5
6	Хмельницька	334	752	58,8
7	Чернігівська	677	797	58,5
8	Вінницька	719	1970	57,1
9	Івано-Франківська	497	1566	55,6
10	Черкаська	442	654	54,6
11	Житомирська	589	929	52,9
12	Чернівецька	257	763	50,6
13	Закарпатська	296	1412	49,5
14	Львівська	766	2227	47,8
15	Кіровоградська	417	648	46,5
16	Одеська	934	2266	45,2
Всього в Україні:		12754	23409	44,0

Унаслідок пожеж у селах загинуло 387 людей (-5,6 %), що становить 45,7 % від загальної кількості загиблих; травмована 261 людина (-0,4 %), що становить 32,1 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у селах склала – 16, впродовж 6 місяців 2022 року - 11 дітей; травмовано на пожежах у селах – 31 дитину, у 2022 році - 29 дітей.

Прямі збитки від пожеж у селах зменшилися на 47,6 % та склали 3 млрд 872 млн 5 тис. грн, що становить 24,5 % від загальної кількості прямих збитків.

Стан із загибеллю людей унаслідок пожеж

Упродовж 6 місяців 2023 року внаслідок пожеж загинуло 846 людей, із них 24 дитини.

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року кількість загиблих зменшилася на 25 людей (846 проти 871) або на 2,9 %; кількість загиблих дітей збільшилася на 8 (24 проти 16) або на 50,0 %.

За 6 місяців 2023 року за загального збільшення кількості дітей, загиблих унаслідок пожеж, зменшення зареєстровано у Запорізькій, Миколаївській,

Сумській, Чернівецькій (по 0 проти 1), Донецькій (1 проти 2) і Чернігівській (0 проти 5) областях.

Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 3.

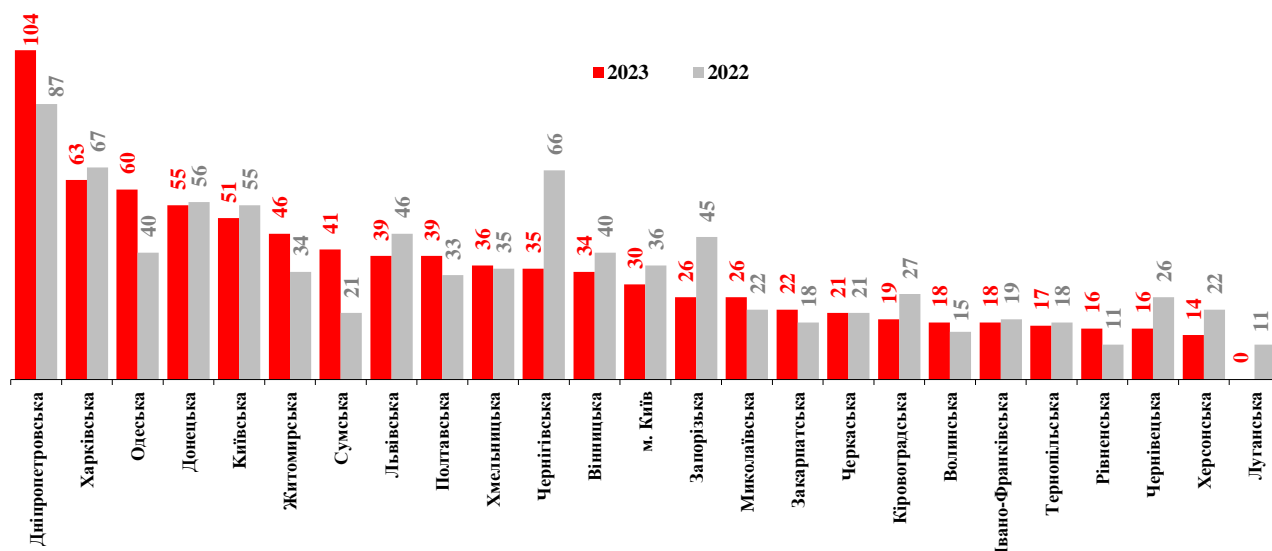

Рисунок 3 – Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Найбільшу кількість загиблих зареєстровано у будинках і спорудах житлового призначення, де загинуло 758 людей (-4,5 % або 89,6 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж), із яких 693 людини (-1,3 % або 81,9 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж) загинуло безпосередньо у житлових будинках. Найбільшу кількість загиблих людей у будинках і спорудах житлового сектору зареєстровано у Дніпропетровській (88), Харківській (59) й Одеській (51) областях.

Під час пожеж у соціально-культурних, громадських та адміністративних спорудах загинуло 12 людей (у 2022 році фактів загибелі не було зареєстровано), що склало 1,4 % від загальної кількості загиблих внаслідок пожеж; у будинках і спорудах сільськогосподарського призначення загинуло 4 людини (у 2022 році фактів загибелі не було зареєстровано), 0,5 % від їх загальної кількості; у будівлях торгівлі і харчування загинуло 9 людей (збільшення у 2,3 рази), 1,1 % від їх загальної кількості; на транспортних засобах загинуло 22 людини (+83,3 %), 1,6 % від їх загальної кількості; у будівлях виробничого призначення загинуло 7 людей (аналогічно з показником 2022 року), або 0,8 % від їх загальної кількості. Зменшення кількості загиблих фіксується на відкритих територіях, де загинуло 17 людей (-55,3 %, або 2,0 % від їх загальної кількості). На інших об'єктах загинуло 17 людей (+6,3 %, або 2,0 % від їх загальної кількості).

Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 4.

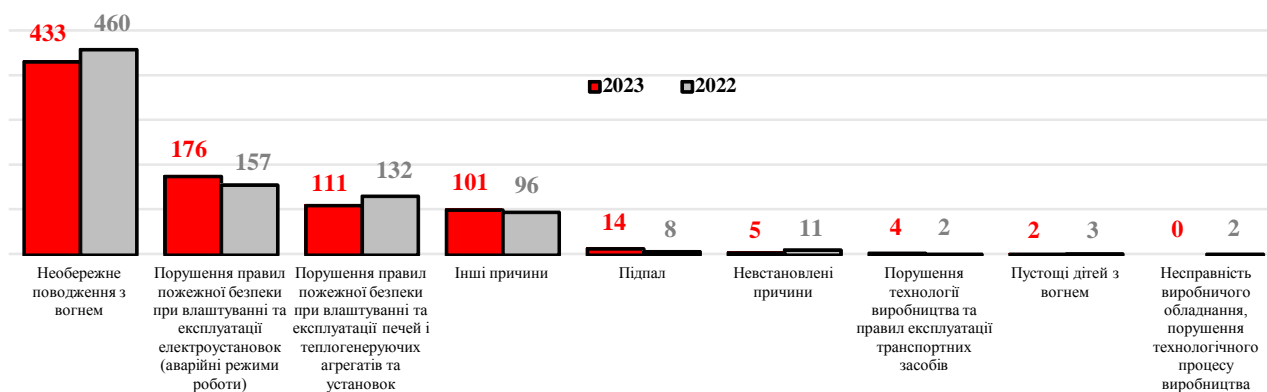

Рисунок 4 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року спостерігається збільшення кількості загиблих людей унаслідок пожеж, причиною яких стали: порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів (збільшення у 2,0 рази); підпали (+75,0 %); порушення правил влаштування та експлуатації електроустановок (+7,2 %); вибух (входить до групи «Інші причини», +5,2 %). Зменшення кількості загиблих спостерігається з наступних причин виникнення пожеж: несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва (-100 %); пустощі дітей з вогнем (-33,3 %); порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей і теплогенеруючих агрегатів та установок (-15,9 %); необережного поводження з вогнем (-5,9 %).

До прикладу, 27 червня о 04 год. 14 хв. надійшло повідомлення про пожежу в житловому будинку, розташованому в місті Самбір Львівської області. По прибутті на місце виклику зафіксовано горіння на другому поверсі житлового будинку розміром 10x12 м.

Під час ліквідації пожежі рятувальники виявили тіла жінки 1969 року народження та її дитини 2012 року народження.

О 05 год. 20 хв. пожежу локалізовано та о 05 год. 40 хв. ліквідовано в складі трьох ланок газодимозахисної служби. Вогнем знищено перекриття між другим поверхом і горищем на площі 70 м² та речі домашнього вжитку на площі 70 м². До ліквідації пожежі залучалось 15 чоловік особового складу та 3 одиниці спецтехніки. Причиною пожежі стало коротке замикання.

Упродовж 6 місяців 2023 року зареєстровано 745 пожеж (-4,4 % або 2,5 % від загальної кількості пожеж) із загибеллю людей.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Тип населеного пункту	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській населений пункт	336	364	-7,7	45,1
2	Місто	335	334	0,3	45,0
3	Селище міського типу	67	70	-4,3	9,0
4	Поза межами сільського населеного пункту	7	11	-36,4	0,9
5	Поза межами міського населеного пункту	0	0	0	0
6	Відселена зона	0	0	0	0
Всього в Україні:		745	779	-4,4	

Як показує таблиця 4 найбільша кількість пожеж із загибеллю людей виникла у сільських населених пунктах і у містах, за кількістю загиблих їх розподіл майже однаковий.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів упродовж 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Об'єкт виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській житловий будинок	292	301	-3,0	39,2
2	Міський житловий будинок	281	272	3,3	37,7
3	Будинок СМТ	51	57	-10,5	6,8
4	Літня кухня	33	32	3,1	4,4
5	Відкрита територія	15	37	-59,5	2,0
6	Господарча споруда	21	28	-25,0	2,8
7	Дачний будинок	2	9	-77,8	0,3
8	Легковий автомобіль	6	5	20,0	0,8
9	Приватний гараж	3	7	-57,1	0,4
10	Виробничі цехи	2	0	-	0,3
11	Інший об'єкт	39	31	25,8	5,3
Всього в Україні:		745	779	-4,4	

У таблиці 6 наведено розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

Таблиця 6 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Місце виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Житлова кімната	437	454	-3,7	58,7
2	Підлога	64	77	-16,9	8,6
3	Кухня	70	59	18,6	9,4
4	Стіна, перегородка	29	16	81,3	3,9
5	Перекриття стелі	17	23	-26,1	2,3
6	Веранда, тераса	9	7	28,6	1,2
7	Коридор	12	8	50,0	1,6
8	Горище	15	5	200,0	2,0
9	Покрівля	14	23	-39,1	1,9
10	Побутове приміщення	1	4	-75,0	0,1
11	Підвал	2	3	-33,3	0,3
12	Відсік двигуна	4	1	300,0	0,5
13	Інше місце	71	99	-28,3	9,5
Всього в Україні:		745	779	-4,4	

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Причина виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Необережність під час паління	322	302	6,6	43,2
2	Інша причина необережного поводження з вогнем	82	118	-30,5	11,0
3	ПППБ при експлуатації печей та ТГ	131	123	6,5	17,6
4	Коротке замикання електромережі	101	124	-18,5	13,6
5	ПППБ при експлуатації електропобутових приладів	16	13	23,1	2,1
6	ПППБ при експлуатації електропобутових газових, гасових та бензинових приладів	12	14	-14,3	1,6
7	ППМ електроустановок та електромереж	3	2	50,0	0,4
8	Несправність електричної системи автомобіля	2	0	-	0,3
9	Інша причина	76	83	-8,4	10,2
Всього в Україні:		745	779	-4,4	-

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Соціальний статус загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Пенсіонер	400	442	-9,5	47,3
2	Безробітний	233	242	-3,7	27,5
3	Робітник	66	55	20,0	7,8
4	Особа без певного місця проживання	15	11	36,4	1,8
6	Дитина дошкільного віку (до 6 років)	11	8	37,5	1,3
7	Домогосподарка	6	5	20,0	0,7
8	Студент	0	0	0	0,0
9	Соціальний статус не вказано	115	108	6,5	13,6
Всього в Україні:		846	871	-2,9	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 9.

Таблиця 9 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Вік загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	60 років та старше	418	470	-11,1	49,4
2	від 40 до 60 років	273	280	-2,5	32,3
3	від 21 до 40 років	85	77	10,4	10,0
4	до 7 років	12	8	50,0	1,4
5	від 7 до 14 років	5	8	-37,5	0,6
6	від 18 до 21 року	0	3	-100,0	0,0
7	від 16 до 18 років	4	0	-	0,5
8	від 14 до 16 років	0	0	0	0,0
9	вік не вказано	49	25	96,0	5,8
Всього в Україні:		846	871	-2,9	–

Тож, як і торік, упродовж 6 місяців 2023 року найбільша кількість пожеж із загибеллю людей сталася у сільських житлових будинках, унаслідок яких найчастіше гинули пенсіонери та безробітні у віці від 60 років та старше.

Розподіл пожеж за об'єктами їх виникнення

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 6 місяців 2023 року виникло 1430 пожеж (-33,1 %), що становить 4,6 % від загальної кількості пожеж, унаслідок яких загинуло 35 людей (за 6 місяців 2022 року – 23 людини) та 67 людей отримали травми (за 6 місяців 2022 року – 178 людей).

Прямі збитки від цих пожеж зменшилися на 28,3 % та склали 12 млрд 380 млн 116 тис. грн, що становить 78,4 % від загальної кількості прямих збитків; побічні збитки зменшилися на 2,4 % та склали 26 млрд 901 млн 114 тис. грн, що становить 69,8 % від загальної кількості побічних збитків.

На рисунку 5 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

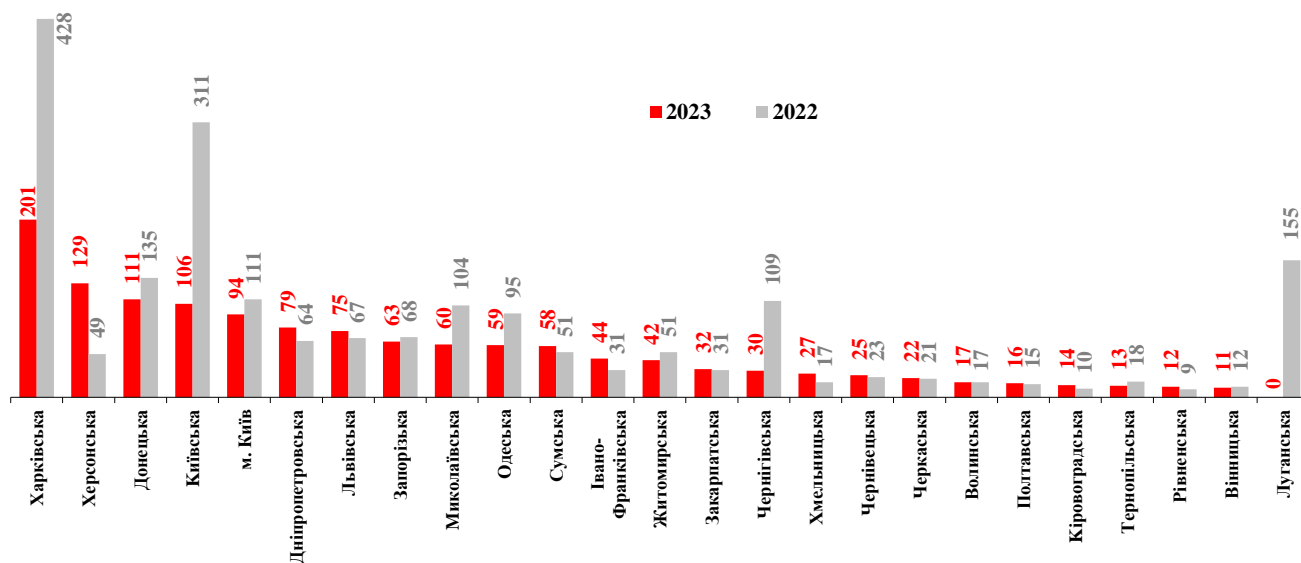

Рисунок 5 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

У **будівлях виробничого призначення** виникло 368 пожеж (-43,2%), що становить 27,5 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки зменшилися на 4,6% і становлять 9 млрд 681 млн 754 тис. грн (78,2 % від загальної суми прямих збитків на профілакуємих об'єктах). Побічні збитки становлять 22 млрд 475 млн 259 тис. грн (зростання на 17,7%; 83,5 % від суми побічних збитків на профілакуємих об'єктах). Причини 157 пожеж у будівлях виробничого призначення (42,6 %) пов'язані з вибухами внаслідок влучення вибухонебезпечних предметів.

У **будівлях об'єктів торгівлі і харчування** виникло 267 пожеж (-36,1 %), що становить 23,7 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 542 млн 20 тис. грн (-64,5 %; 4,5 %). Побічні збитки становлять 968 млн 888 тис. грн (-53,4 %; 3,7 %).

У **спорудах соціально-культурного, громадського та адміністративного призначення** виникло 329 пожеж (-34,9 %), що становить 24,6 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 925 млн 665 тис. грн (-23,1 %; 5,1 %). Побічні збитки становлять 925 млн 665 тис. грн (-21,1 %; 3,4 %).

У **будинках та спорудах сільськогосподарського призначення** виникло 143 пожежі (+19,2 %), що становить 10,7 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 923 млн 742 тис. грн (зростання у 4,3 рази; 7,5 %). Побічні збитки становлять 989 млн 632 тис. грн (зростання у 3,9 рази; 3,7 %).

У **будинках та спорудах житлового призначення** виникла 13 291 пожежа (-29,3%; 45,9 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки зменшились на 38,8% і становлять 2 млрд 962 млн 600 тис. грн, що складає 18,8 % від загальної суми прямих збитків. Побічні збитки склали 6 млрд 854 млн 333 тис. грн (збільшення на 9,2%; 17,8 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, безпосередньо у **житлових будинках** виникло 8 259 пожеж (-31,1 %), що становить 28,5 % від загальної кількості пожеж або 62,1 % від кількості пожеж у будинках та спорудах житлового призначення.

На **транспортних засобах** виникло 1 544 пожеж (-7,9 %; 5,3 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки склали 201 млн 216 тис. грн (-39,2 %; 1,3 % від загальної кількості прямих збитків). Побічних збитків цими пожежами нанесено на суму 464 млн 670 тис. грн (+34,9 %; 1,6 % від загальної кількості побічних збитків).

У **природних екосистемах** виникло 124 пожежі (-44,1 %), що становить 0,4 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 117 млн 998 тис. грн (зростання в 4,4 рази; 0,7 %). Побічні збитки становлять 138 млн 377 тис. грн (зростання у 2,8 рази; 0,4 %).

На **відкритих територіях** виникло 11 679 пожеж (-54,5 %), що становить 40,4 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 46 млн 33 тис. грн (-6,3 %; 0,3 % від загальної суми прямих збитків). Побічні збитки становлять 3 млрд 509 млн 72 тис. грн (+55,0 %; 9,1 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, кількість пожеж на територіях житлової забудови, приватних домоволодінь та поза межами населених пунктів зменшилася на 52,9 % та 59,4 % відповідно.

До прикладу. 13 червня в результаті ракетних ударів з боку російських агресорів по м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, на території міста окрім руйнувань, виникло 4 пожежі:

- у п'ятиповерховому житловому будинку в одному з районів міста. По прибуттю до місця виклику встановлено, що полум'ям охоплені квартири з першого по п'ятий поверх двох під'їздів будинку та горять припарковані автомобілі. Загальна

площа пожежі складала 700 м². Внаслідок пожежі загинуло 5 та отримали травми 12 людей, пошкоджено 1 будівлю та знищено 7 легкових автомобілів. Пожежно-рятувальними

підрозділами врятовано 12 людей. Загалом до гасіння пожеж залучалось 11 одиниць техніки та 49 осіб особового складу пожежно-рятувальних підрозділів ГУ ДСНС у Дніпропетровській області.

- у складському приміщенні та окремо розташованій будівлі на території підприємства. Внаслідок вибуху відбулось часткове руйнування та горіння в одноповерховій окремо розташованій складській будівлі на площі 600 м², а також пожежа у складському приміщенні на площі 60 м². Внаслідок цих пожеж загинуло 7 та отримали травми 3 людей, знищено 3 будівлі та 5 транспортних засобів. Загалом до ліквідації наслідків події залучалось 8 одиниць спеціальної техніки

та 105 осіб особового складу пожежно-рятувальних підрозділів ГУ ДСНС у Дніпропетровській області.

- у адміністративній будівлі автостоянки та автомобілях, розташованих на її території. Внаслідок пожежі, від отриманих опіків в лікувальному закладі загинула 1 людина. Вогнем пошкоджено 2 будівлі, знищено 7 транспортних засобів, ще 3 транспортних засоби пошкоджені. Загалом до ліквідації наслідків події залучалось 2 одиниці техніки та 6 осіб особового складу пожежно-рятувальних підрозділів ГУ ДСНС у Дніпропетровській області.

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

Упродовж 6 місяців 2023 року основними причинами виникнення пожеж були:

- 1) необережне поводження з вогнем – 14 599 випадків (-52,1 %);
- 2) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 5 044 випадки (-0,2 %);
- 3) вибухи, внаслідок бойових дій – 2 862 випадки (-60,0 %);
- 4) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 2 235 випадків (-12,7 %);
- 5) порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 1 107 випадків (+1,3 %);
- 6) підпали – 800 випадків (+2,8%);
- 7) пустощі дітей з вогнем – 179 випадків (+4,7 %);
- 8) несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 61 випадок (+90,6 %);
- 9) невстановлені причини – 49 випадків (-90,7 %);
- 10) інші причини – 2029 випадків (+34,2 %).

Внаслідок обстрілів, пов'язаних зі збройною агресією російської федерації проти України (потрапляння боєприпасів та їх уламків, обстріли та вибухи від застосування ракет, БПЛА, обстріли стрілецькою зброєю тощо) зареєстровано 9,9 % від загальної кількості пожеж (3 місце серед основних причин); відносно ж минулорічного показника фіксується зменшення їх кількості на 60,0 %.

Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 6.

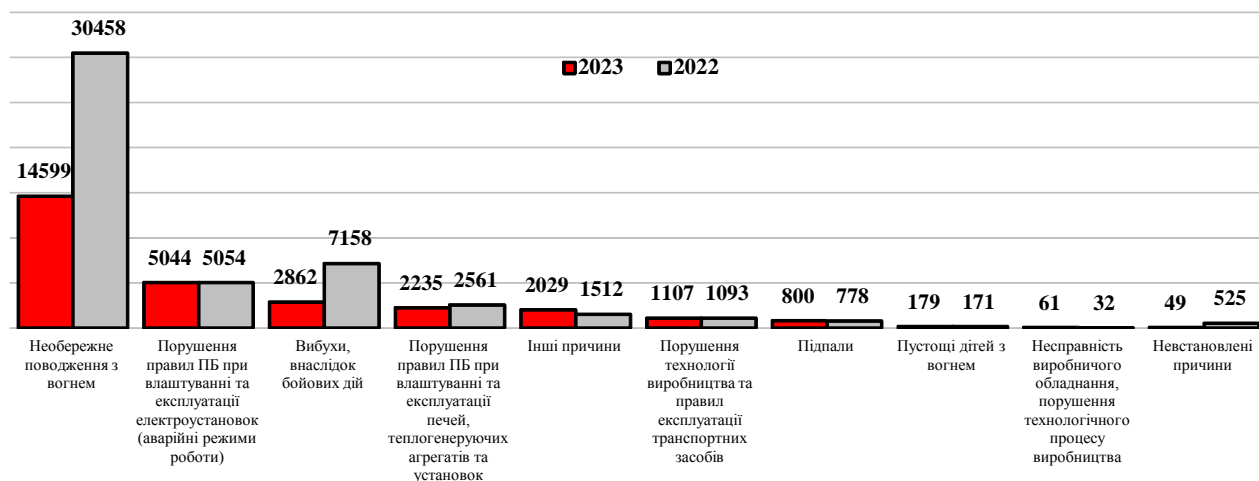

Рисунок 6 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Тож, за 6 місяців 2023 року збільшення кількості пожеж спостерігається з наступних причин: *несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва (+90,6 %); пустощі дітей з вогнем (+4,7 %); підпал (+2,8%); порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів (+1,3 %).*

Висновки

За результатами порівняльного аналізу поточного стану з пожежами та їх наслідками за 6 місяців 2023 року з аналогічним періодом 2022 року встановлено зменшення кількості пожеж на 41,3 %; матеріальних втрат від пожеж на 8,7 %, кількості людей, загиблих унаслідок пожеж – на 2,9 %; кількості людей, травмованих на пожежах, – на 6,3 %; разом із тим, кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, збільшилася на 50,0 %; кількість дітей, травмованих на пожежах – на 32,8 %.

Упродовж 6 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС зареєстровано 28 965 пожеж.

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-41,3 %) за 6 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року, їх збільшення зареєстровано у Сумській (+53,3 %), Херсонській (+2,6 %) областях та м. Києві (+17,1 %).

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних та південних регіонів на захід країни.

Унаслідок пожеж загинуло 846 людей, у тому числі 24 дитини; 814 людей отримали травми, у тому числі 81 дитина.

Матеріальні втрати від пожеж склали 54 млрд 346 млн 392 тис. грн (із них прямі збитки становлять 15 млрд 788 млн 508 тис. грн; побічні – 38 млрд 557 млн 884 тис. грн).

У містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України зареєстровано 16 211 пожеж; порівняно з 6 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 37,4 %; загинуло 459 людей (-0,4 %), що становить 54,3 % від загальної кількості загиблих; травмовано 553 людини (-9,2 %), що становить 67,9 % від загальної кількості травмованих.

У сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів зареєстровано 12 754 пожежі; порівняно з 6 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 45,5 %; загинуло 387 людей (-5,6 %), що становить 45,7 % від загальної кількості загиблих; травмовано 261 людину (-0,4 %), що становить 32,1 % від загальної кількості травмованих.

У будівлях і спорудах житлового сектору виникла 13 291 пожежа (- 31,1 %), внаслідок яких загинуло 758 людей (- 4,5 %).

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль), виникло 1 340 пожеж (- 33,1 %). На підприємствах, в організаціях, закладах: приватної власності виникло 789 пожеж (- 36,2 %); колективної власності – 260 пожеж (+ 6,1 %); комунальної (муніципальної) власності – 180 пожеж (+ 4,7 %); загальнодержавної власності – 105 пожеж (- 44,4 %); об'єктах власності міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав – 1 пожежа (- 50,0 %). Унаслідок цих пожеж загинуло 35 людей (+84,2 %) та 67 людей отримали травми (-61,7 %).

За загального зменшення кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, їх збільшення зареєстровано у 11 областях України. Зростання більше ніж вдвічі кількості таких пожеж зареєстровано у Херсонській області.

Основними причинами виникнення пожеж були:

- 1) необережне поводження з вогнем – 14 599 випадків (-52,1 %);
- 2) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 5 044 випадки (-0,2 %);
- 3) вибухи, внаслідок бойових дій – 2 862 випадки (-60,0 %);
- 4) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 2 235 випадків (-12,7 %);
- 5) порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 1 107 випадків (+1,3 %);
- 6) підпали – 800 випадків (+2,8%);
- 7) пустощі дітей з вогнем – 179 випадків (+4,7 %);

8) несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 61 випадок (+90,6 %);

9) невстановлені причини – 49 випадків (-90,7 %);

10) інші причини – 2029 випадків (+34,2 %).

Збільшення кількості пожеж спостерігається з наступних причин: *несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва (+90,6 %); пустоці дітей з вогнем (+4,7 %); підпал (+2,8%); порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів (+1,3 %).*

Внаслідок обстрілів, пов'язаних зі збройною агресією російської федерації проти України (потрапляння боєприпасів та їх уламків, обстріли та вибухи від застосування ракет, БПЛА, обстріли стрілецькою зброєю тощо) зареєстровано 9,9 % від загальної кількості пожеж (3 місце серед основних причин); відносно минулорічного показника фіксується зменшення кількості таких пожеж на 60,0 %.

ВДСПтаНС ІДУ НД ЦЗ